

«La alegría de la huerta»

És un cas a part. Des de la comarca de l'Horta, s'ha fet fort amb UV com a cabdill i filòsof d'una pau impossible mentre la invasió de Catalunya assetja. Espanyolíssim pels quatre costats, és un empresari brillant i una verdadera estrella del còmic.

Ismael L. Belda

La seua infantesa la marcà l'actriu Diana Durbin. L'entusiasme venen *Agustina de Aragón* i *La dama de las camelias* i té com a ídol Cantinflas. Diu que és republicà i liberal, però és el «rei de bastos» de l'anticatalanisme valencià. Si fa falta, amb sang i tot, diu que impedirà qualsevol manifestació a favor d'una mateixa llengua. És president provincial de València d'UV i secretari general del partit que pensa en la «nostra pàtria xica».

També portaveu municipal i tinent d'alcalde a l'ajuntament. No empra quasi mai el valencià i en les seues rellicades a la premsa digué «sonar en andaluz». Sis empresaris li donaren, a la caiguda de la UCD, els 16 milions a fons perdut amb els quals creà la seua Unió Valenciana. Perquè és quasi tota d'ell.

Nasqué un 22 d'agost de fa 45 anys i és un Leo, representant de faixes i gèneres de punt que avui comanda els majoristes de la drogueria, gràcies a la seua empresa El Greco, S. A., premi Euroferias-1985 «als productes de millor qualitat», fabricant del 50 per cent estatal de brotxes grosses i primera en exportació en el ram.

També és accionista de cellers —M. Consuelo Reyna, subdirectora de *Las Provincias*, i família, són viticultors veterans— i d'altres empreses del sector. Amb el suport de Pascual Martín Villalba, ex-president del violent i desaparegut GAV, antic cercle anticatalà, i el suport intel·lectual de don Miguel Roca Cabanellas, bisbe de València, també fou accionista de la televisió

González Lizondo: una autèntica estrella del còmic faller.

eclesiàstica Televa, antiga Televisió Diocesana. Intervalencia Radio, l'emissora dirigida per la ultradreta de Blas Pinar, també li va vendre accions.

El periodista valencià Pérez Benlloch ha dit d'ell que és «la alegría de la huerta». «Sóc un ruralista convençut», digué Lizondo, antic representant de productes verinosos contra les pestes hortícoles, que afirmava: «Nosotros somos como la tierra». El seu programa és reaganià, «un projecte per al poble» elaborat per «un grupat d'espanyols»,

que «junts han de ser els que regiran els nostres destins» perquè «España tiene hombres válidos y justos» (sic).

Apassionat dels bous i el frontó, tingué un infart i comentà de ser «un cas clínic». Ha fet cures per a aprimar-se a Rochester, EUA, i en la clínica Incosol de Marbella i, per a ell, València és «la Extremadura del Mediterráneo». El seu *valencianisme* rotund el féu batrejar els seus cavalls *Starki* i *Charlie*. Té un Mercedes de 16 milions i la febre anticatalanista compleix, estranyament però, amb les lleis del mercat capitalista elemental: compra els mànecs de les famoses brotxes a Sant Pere de Torelló i en les activitats comercials utilitza comptes corrents i xecs de Banca Catalana.

Perquè esdevinga una «veritable llum política que il·lumine Castelló, València i Alacant» compta amb l'indivisible Miguel Ramón Izquierdo.

Diputat solitari d'UV a Madrid, orador pobre, caigut avui en desgràcia en UV davant els èxits de l'industrial taronger Leopoldo Ortiz, Izquierdo fou del setembre del 73 a l'abril del 79 el darrer alcalde antidemocràtic de València.

Ex-procurador en Corts, conseller del Regne pel terç de corporacions amb el mateix duc de Cebreros i de l'actual CDS, jurà els sagrats principis del Movimiento, enemic com era «del nefasto sistema de los partidos». Advocat, exdegà del col·legi i ex-president del vertical sindicat del metall, nasqué a València el 1919 i presideix actualment, ja que és el membre de major edat, el Grup de Treball dels Partits Regionalistes durant aquest semestre, cosa que l'ha fet nomenar a dit —pràctica veterana—, com a secretari de la mesa, Juan Oliver (ex-UCD, ex-AP, ex-PDP), actual secretari regional d'UV, i responsable, junt amb el també ex-AP, Pérez Llorca, de garantir l'existència del partit a les comarques meridionals. □

REGIONALS I REGIONALISTES

Un panorama complicat

No hi ha una explicació global per a comprendre el naixement de les noves forces regionalistes. En alguns casos, després de passar per UCD o AP s'han constituït en forces d'àmbit regional i de dreta.

Vicent Franch Ferrer

En poc més d'una dècada la realitat partidista de l'Estat espanyol ha anat configurant-se d'acord amb pautes marcades per condicionaments di-

versos i en certa manera contradictoris. Si s'estima que hi ha cinc àmbits diferenciats de competició electoral, no és difícil entendre el trencaclosques en què han derivat els diferents *subsistemes de partits* existents, més enllà dels casos específics de les nacionalitats on

la *qüestió nacional* feia presagiar la forta presència de formacions polítiques d'abast territorial restringit (no estatal). Si les especificitats nacionals han estat en la base de l'aparició de partits nacionals a Catalunya, Euskadi, Galícia, i, en menor intensitat, a Canàries, Andalusia, Illes Balears i País Valencià, la proliferació de partits locals i territorials mancats de significació nacionalista ha estat un fenomen gens menyspreable a l'hora de la configuració dels distints *subsistemes de partits* als àmbits autonòmics i municipal, especialment. Es podria argumentar que es tracta, en aquest darrer supòsit, de simples reflexos, de mimesis esdevingudes pel poder de convicció dels exemples català i basc. Però una lectura més atenta mostra que les causes de l'aparició i notable èxit de certes formacions són bastant més complicades.

Efectivament, no hi ha una explicació *global* per a realitats estructuralment diferenciades. Mentre l'aparició a Catalunya del Pacte Democràtic per Catalunya (antecedent de la posterior coalització CiU) o l'Entesa dels Catalans, per exemple, obeeixen un incipient *frontisme* en la millor tradició dels nacionalismes *emergents*. La irrupció del PNV, partit històric del nacionalisme basc, es produirà electoralment de la mà de l'Equipo de la Democràcia Cristiana i, malgrat el fracàs d'aquesta, hi reeixirà precisament pel seu arrelament i identificació amb la reivindicació nacional basca. La creació del PAR, per exemple, o la d'UV, no obeeixen a cap dels dos supòsits esmentats. L'aparició, configuració i significació de les forces polítiques d'àmbit territorial no estatal es produirà per causes diferents i en temps no coincidents com a expressió de diferents causes. Alguns autors, per això, han assenyalat que, en tot cas, l'accelerat ritme electoral encetat el 1977 no possibilita l'entesa de forces l'extensió territorial de les quals era reduïda no per decisió política sinó per impossibilitat de travar-se amb altres forces homònimes de la resta de l'estat. El cas dels socialismes és, en aquest sentit, paradigmàtic. El d'algunes formacions illenques, tant a Canàries com a les Balears i Pitiüses, es pot reputar parcialment inclòs en aquest supòsit.

Els diferents àmbits de competició electoral i les normes que regulen les eleccions serien dos factors més a sumar a les causes que promouen l'aparició de partits territorialment localitzats. La facilitat amb què un partit podia abastar el 3 per cent dels vots và-

lids emesos en una circumscripció com la de Barcelona propicià, per exemple, que el PSA obtingués dos diputats a les primeres eleccions autonòmiques catalanes. Les dificultats que l'Estatut d'Autonomia de Múrcia hi posà directament contra el Partido Cantonal de Cartagena impedí que aquest accedira al parlament regional murcià malgrat la influència notabilíssima d'aquest al municipi de Cartagena. La configuració com a circumscripcions úniques autonòmiques de Cantàbria, Rioja i

ritorials que sota l'adscripció al *regionalisme* han obtingut percentatges significatius de vots i representació sempre o quasi sempre a compte de l'electorat i representació de la dreta conservadora, tot presentant-se en solitari i en competència amb aquesta, encara que anteriorment alguns hagueren figurat coaligats amb AP al si de la CP. Els casos d'EU (Extremadura), les diferents formacions illenques (a Canàries), el PRC (Cantàbria), el PRP (La Rioja), la UPN (Navarra), el PAR

Hipólito Gómez de las Rocas, d'Astúries a amo del PAR.

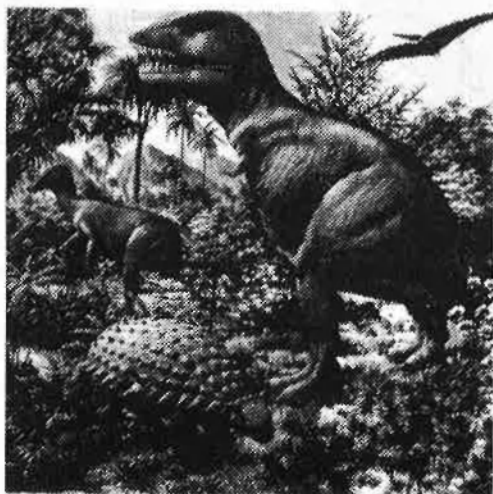
Navarra ajudaren perquè forces com el PRC, el PRP o la UPN, respectivament, es configuraren com a opcions significatives en l'àmbit autonòmic per bé que només la UPN (Navarra) arribés a tenir representació en l'àmbit estatal. I si aquest fenomen (exagerat) és significatiu en determinades comunitats autònomes on no es registra especificitat nacional diferenciada de l'espanyola, l'àmbit municipal encara presenta més varietat i pluralisme. Partits que no tenen diputats a les Corts, i de vegades, ni tan sols representació autonòmica, hi disposen d'un nombre considerable de regidors i alcaldes en zones específiques i molt localitzades.

Els exemples es farien inacabables. Fins i tot caldria anotar com en ciutats de certa importància d'arreu de l'estat, han estat candidatures independents les guanyadores en eleccions municipals.

El conjunt de factors esmentats expliquen més o menys satisfactòriament determinats mapes electorals i partidistes, però hi ha un fenomen recurrent i en vies de consolidació (d'acord amb el recent èxit electoral autonòmic) que escapa a les consideracions generals més o menys aduïdes. Es tracta de la consolidació, en uns casos, i aparició amb força, en els altres, de partits ter-

(Aragó), la UM (Mallorca) i la UV (País Valencià), sense oblidar la CG (Galícia, malgrat que el cas galleg escapa a aquesta generalització), constitueixen fenòmens que no sempre s'expliquen per l'arreglament de certs notables supervivents d'UCD, en desaparèixer aquesta, que per unes o altres raons no es volgueren integrar ni en AP ni en la CP (EU, UM, PRC, PRP), per bé que alguns d'ells han donat el seu suport posteriorment a AP (UM a Mallorca, PRC a Cantàbria; recordem el trencament de CG amb motiu de la disjuntiva de fer costat a AP a Galícia). La UPN, el PAR i la UV, almenys, no es creen ni a partir d'UCD ni com a escissió d'AP. Procedeixen totes tres d'uns segments socials i polítics connectats confusament amb el franquisme, a través de complicades operacions en les quals intervinen sectors corporatius i econòmics molt variats. Si s'ha pogut dir que el PAR fou en els seus inicis el partit de la Caja de Zaragoza y de La Rioja, per bé que l'antic president de la caixa, José Antonio Bolea Foradada, fou president d'Aragó amb UCD, i que la UPN recollia antics i significats membres del tradicionalisme foralista navarrès (i ací caldria recordar com Navarra és una de les dues *províncies* —l'altra és

L'ESPERIT DE LA UTOPIA INSTAL·LACIONS DE FRANCESC ABAD

MARÇ-ABRIL '88

PARPALLO

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

LANDERER, 5 46003-VALENCIA Tels. 332 30 77 / 332 00 01

HORARIS: MATINS, DE 11 A 130. VESPRADES, DE 6 A 9. DISSABTES, DE 6 A 9. DIUMENGES I DILLUNS, TANCAT

Àlaba— que mantingué certs privilegis històrics durant el franquisme), la UV, malgrat que l'únic diputat que té al Congrés espanyol és l'antic alcalde franquista de València, no es pot dir que aquestes tres forces responguen a una mateixa etiologia política, si bé a instàncies d'UV a hores d'ara intenten constituir-se en aplec estable de cara a una hipotètica col·laboració o conju-minació electoral. Cal destacar que en un context de feblesa d'AP com a alternativa al socialisme, aquestes forces competeixen contra aquella tot disputant-li els vots de l'electorat de dreta, enlairant la senyera del *victimisme* i arrenjerant els sectors més reaccionaris i acovardits davant els canvis democràtics de la societat espanyola; a Navarra, contra l'*annexió* pretesa pels altres bascos; a Aragó, assumint la qüestió de l'aigua de l'Ebre com a assumpte de vida o mort i fent programa l'ancestral desatenció dels successius governs centrals; i, a València, brandant el fantasma de l'*annexionisme català* com a tot programa. En qualsevol dels casos, les tres formacions usen de l'arma fatal de la demagògia, tot introduint *cleavages* polítics que són assumits per un electorat de dreta confús i poc crític. L'articulació d'aquesta dreta amb l'estatal, però, es produeix amb facilitat en assumptes puntuals, tot i que l'encabiment en una mateixa opció electoral haja fracassat en els casos de l'Aragó i el País Valencià (a Navarra, UPN substitueix AP des del principi de la transició).

Comptat i debatut, aquestes formacions, que es reputen *regionalistes*, constitueixen un factor de confusió en els segments socials dretans que no ha impedit l'hegemonia PAR-AP a Aragó (on governen), el front antibasc a Navarra o la pressió salvatge sobre la política lingüística del govern valencià, tot acomplint en els casos de Navarra i el País Valencià un paper de vigilants de l'*espanyolitat* de tots dos països damunt la reunificació política de navarresos i bascos en el primer cas, o la necessària tranquil·litat per a abordar com cal la dilucidació dels factors d'identitat del poble valencià en el segon cas.

Òbviament, el fenomen *regionalista* no s'esgota amb les consideracions apuntades i, en tot cas, es posa de manifest com més enllà dels rebregats interessos de classe, la política manté espais d'autonomia nodrits per factors que l'economia no explica i que, potser, menen a la fragmentació de les dretes en cadascun dels àmbits on han de competir electoralment. □